

**BUKU RAMALAN
SPM TERBAIK!**

**PASTI
SKOR**

.COM.MY

SEJAJARAH

PASTISKOR 2025

Hi! Selamat Datang Ke PastiSkor

1. Buku ini disediakan melalui analisis soalan-soalan SPM sebenar, soalan-soalan percubaan SPM 2025 dan input guru yang berwibawa.

Hanya soalan-soalan yang penting, mungkin berulang dan mempunyai peluang yang tinggi untuk keluar dalam SPM disediakan dalam buku ini.

2. Buku ini mengandungi **Ramalan SPM 2025, Analisis kertas percubaan SPM 2025, 3 set soalan kertas 2 dengan jawapan lengkap.**
3. Cara menggunakan buku ini :

Langkah 1

Beri **tumpuan** pada **topik-topik ramalan** yang disertakan dalam buku ini dan buat nota ringkas.

Langkah 2

Sila jawab semua soalan dan semak jawapan anda dengan skema pemarkahan yang disertakan.

Semoga Berjaya

Daripada Semua Tenaga Pengajar Di Pastiskor!!

PASTISKOR 2025

RAMALAN SEJARAH SPM KERTAS 2 2025

BAB	TINGKATAN 4
1 : Warisan Negara Bangsa	1.2 Ciri-ciri negara bangsa Kesultanan Melayu Melaka (ms 6)
2 : Kebangkitan Nasionalisme	2.6 Faktor kemunculan gerakan nasionalisme (ms 34) 2.7 Perkembangan Nasionalisme (ms 36)
3 : Konflik Dunia dan Pendudukan Jepun di Negara Kita	3.3 Perang Dunia Kedua (ms 58)
5 : Persekutuan Tanah Melayu 1948	5.2 Faktor penubuhan persekutuan tanah melayu 1948 (ms 132) 5.3 Ciri-ciri persekutuan tanah melayu 1948 (ms 134)
7 : Usaha Ke Arah Kemerdekaan	7.3 Sistem ahli (ms 178)
10 : Pemasyhuran Kemerdekaan	10.3 Detik pemasyhuran kemerdekaan negara (ms 238) 10.4 Kesan kemerdekaan terhadap negara kita (ms 242)

RAMALAN SEJARAH SPM KERTAS 2 2025

BAB	TINGKATAN 5
2 : Perlembagaan Persekutuan	2.3 Ciri utama perlembagaan persekutuan (ms 28)
3 : Raja Perlembagaan dan Demokrasi Berparlimen	3.2 Sejarah dan kedudukan institusi majlis raja-raja (ms 42) 3.3 Yang di-Pertuan Agong dan raja dalam perlembagaan persekutuan (ms 46)
4 : Sistem Persekutuan	4.4 Faktor yang mengukuhkan sistem persekutuan (ms 80)
5 : Pembentukan Malaysia	5.2 Perkembangan idea dan usaha pembentukan malaysia (ms 91) 5.4 Langkah pembentukan malaysia (ms 98)
9 : Dasar Luar Malaysia	9.1 Latar belakang dasar luar (ms 194) 9.7 Malaysia dalam pergerakan negara-negara tanpa pihak (ms 212)
10 : Kecemerlangan Malaysia di Persada Dunia	10.1 Malaysia dalam isu global kontemporari (ms 226) 10.3 Pelibatan rakyat dalam isu kemanusiaan dan keamanan (ms 234) 10.4 Usaha mengekalkan kelestarian global (ms 238)

ANALISIS TAJUK PERCUBAAN SPM SEJARAH KERTAS 2 2025 (TINGKATAN 4)

TEMA	Tingkatan 4	SMK A	SABK	SBP	MRS M	KLNT N	GANU	PHG	SEL	N9	MLK A
TEMA 9	BAB 1: WARISAN NEGARA BANGSA										
	1.1 Latar Belakang Negara Bangsa Sebelum Kedatangan Barat							S1			
	1.2 Ciri-ciri Negara Bangsa Kesultanan Melayu Melaka				S1						
	1.3 Keunggulan Sistem Pentadbiran dan Undang-undang	S1	S1		S1	E5	S1		S1	S1	S1
	1.4 Peranan Pemerintah dan Rakyat										
	BAB 2: KEBANGKITAN NASIONALISME										
	2.1 Maksud Nasionalisme							E5			
	2.2 Perkembangan Idea Nasionalisme di Barat										
	2.3 Perkembangan Nasionalisme di Asia										
	2.4 Perkembangan Nasionalisme di Asia Tenggara										E5
	2.5 Kesedaran Nasionalisme di Negara Kita										
	2.6 Faktor Kemunculan Gerakan Nasionalisme										
	2.7 Perkembangan Nasionalisme							E5			
	2.8 Kesan Perkembangan Nasionalisme										
TEMA 10	BAB 3: KONFLIK DUNIA DAN PENDUDUKAN JEPUN DI NEGARA										
	3.1 Nasionalisme di Negara Kita Sebelum Perang Dunia										
	3.2 Latar Belakang Perang Dunia										
	3.3 Perang Dunia Kedua										
	3.4 Perang Dunia Kedua di Asia Pasifik										
	3.5 Faktor Kedatangan Jepun ke Negara Kita				E5		E5				
	3.6 Dasar Pendudukan Jepun di Negara Kita				E5		E5				
	3.7 Perjuangan Rakyat Menentang Pendudukan Jepun				E5						
	3.8 Perkembangan Gerakan Nasionalisme Tempatan dan Pendudukan Jepun					S1					
	3.9 Keadaan Negara Kita Selepas Kekalahan Jepun			S1							
	BAB 4: ERA PERALIHAN KUASA BRITISH DI NEGARA KITA										
	4.1 British Military Administration			E5							
	4.2 Gagasan Malayan Union			E5	E6						
	4.3 Reaksi Penduduk Tempatan terhadap Malayan Union				E6						
	4.4 Penyerahan Sarawak kepada Kerajaan British	S2									
	4.5 Reaksi Penduduk Tempatan terhadap Penyerahan Sarawak	S2									
	4.6 Penyerahan Sabah kepada Kerajaan British										
	4.7 Reaksi Penduduk Tempatan terhadap Penyerahan Sabah										
	BAB 5: PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1948										
	5.1 Latar Belakang Penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948										
	5.2 Faktor Penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948	E5						S2	E5	E5	
	5.3 Ciri-ciri Persekutuan Tanah Melayu 1948	E5						S2		E5	
	5.4 Kesan Penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948								E5		E6
	BAB 6: ANCAMAN KOMUNIS DAN PERISYTIHARAN DARURAT										
	6.1 Kemasukan Pengaruh Komunis di Negara Kita										
	6.2 Ancaman Komunis di Negara Kita										
	6.3 Usaha Menangani Ancaman Komunis										
	6.4 Kesan Zaman Darurat terhadap Negara Kita										
TEMA 11	BAB 7: USAHA KE ARAH KEMERDEKAAN										
	7.1 Latar Belakang Idea Negara Merdeka										
	7.2 Jawatankuasa Hubungan Antara Kaum		S2	S2		S2					
	7.3 Sistem Ahli										
	7.4 Sistem Pendidikan Kebangsaan										
	7.5 Penubuhan Parti Politik										
	BAB 8: PILIHAN RAYA										
	8.1 Perkembangan Pilihan Raya di Persekutuan Tanah Melayu						S2			S2	
	8.2 Proses Pilihan Raya Umum Pertama	E7					S2				S2
	8.3 Penubuhan Majlis Perundangan Persekutuan										
	8.4 Peranan Kabinet Pertama Persekutuan Tanah Melayu		E5						S2		
	BAB 9: PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1957										
	9.1 Usaha Rundingan Kemerdekaan				S2						
	9.2 Peranan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu			E6					E6		
	9.3 Langkah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang					E6				E6	
	9.4 Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu		E6	E6					E6	E6	
	BAB 10: PEMASYHURAN KEMERDEKAAN										
	10.1 Pengertian Kemerdekaan							E6			
	10.2 Persediaan Menyambut Pemasyhuran Kemerdekaan Negara						E6				
	10.3 Detik Pemasyhuran Kemerdekaan Negara										
	10.4 Kesan Kemerdekaan terhadap Negara Kita							E6			
	10.5 Prinsip Kedaulatan Persekutuan Tanah Melayu					E6					

TEMA	Tingkatan 4	JB	PUTRAJAYA	KL	PERAK	PENANG	KEDAH	PERLIS	SEB	SRAWK	YIK	
TEMA 9	BAB 1: WARISAN NEGARA BANGSA											
	1.1 Latar Belakang Negara Bangsa Sebelum Kedatangan Barat									S1		
	1.2 Ciri-ciri Negara Bangsa Kesultanan Melayu Melaka											
	1.3 Keunggulan Sistem Pentadbiran dan Undang-undang	S1			S1	S1	E5	S1				
	1.4 Peranan Pemerintah dan Rakyat								S1		S1	
	BAB 2: KEBANGKITAN NASIONALISME											
	2.1 Maksud Nasionalisme					E5						
	2.2 Perkembangan Idea Nasionalisme di Barat		E5			E5						
	2.3 Perkembangan Nasionalisme di Asia											
	2.4 Perkembangan Nasionalisme di Asia Tenggara			E5								
	2.5 Kesedaran Nasionalisme di Negara Kita											
	2.6 Faktor Kemunculan Gerakan Nasionalisme											
	2.7 Perkembangan Nasionalisme											
	2.8 Kesan Perkembangan Nasionalisme											
	TEMA 10	BAB 3: KONFLIK DUNIA DAN PENDUDUKAN JEPUN DI										
		3.1 Nasionalisme di Negara Kita Sebelum Perang Dunia										
3.2 Latar Belakang Perang Dunia												
3.3 Perang Dunia Kedua												
3.4 Perang Dunia Kedua di Asia Pasifik											E5	
3.5 Faktor Kedatangan Jepun ke Negara Kita					E5							
3.6 Dasar Pendudukan Jepun di Negara Kita					E5		S1					
3.7 Perjuangan Rakyat Menentang Pendudukan Jepun				S1							E5	
3.8 Perkembangan Gerakan Nasionalisme Tempatan dan Pendudukan				S1			S1					
3.9 Keadaan Negara Kita Selepas Kekalahan Jepun												
BAB 4: ERA PERALIHAN KUASA BRITISH DI NEGARA KITA												
4.1 British Military Administration												
4.2 Gagasan Malayan Union						S2		E5				
4.3 Reaksi Penduduk Tempatan terhadap Malayan Union							E6	E5				
4.4 Penyerahan Sarawak kepada Kerajaan British												
4.5 Reaksi Penduduk Tempatan terhadap Penyerahan Sarawak												
4.6 Penyerahan Sabah kepada Kerajaan British												
4.7 Reaksi Penduduk Tempatan terhadap Penyerahan Sabah												
BAB 5: PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1948												
5.1 Latar Belakang Penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948							E6					
5.2 Faktor Penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948		E5	S1		E6	E6			E5	S2	S2	
5.3 Ciri-ciri Persekutuan Tanah Melayu 1948		E5			E6					S2		
5.4 Kesan Penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948			S1			E6	E6		E5		S2	
BAB 6: ANCAMAN KOMUNIS DAN PERISYTIHARAN												
6.1 Kemasukan Pengaruh Komunis di Negara Kita												
6.2 Ancaman Komunis di Negara Kita												
6.3 Usaha Menangani Ancaman Komunis												
6.4 Kesan Zaman Darurat terhadap Negara Kita												
TEMA 11	BAB 7: USAHA KE ARAH KEMERDEKAAN											
	7.1 Latar Belakang Idea Negara Merdeka											
	7.2 Jawatankuasa Hubungan Antara Kaum			S2			E7	S2				
	7.3 Sistem Ahli											
	7.4 Sistem Pendidikan Kebangsaan											
	7.5 Penubuhan Parti Politik											
	BAB 8: PILIHAN RAYA											
	8.1 Perkembangan Pilihan Raya di Persekutuan Tanah Melayu									E5		
	8.2 Proses Pilihan Raya Umum Pertama						S2			E5		
	8.3 Penubuhan Majlis Perundangan Persekutuan			E6								
	8.4 Peranan Kabinet Pertama Persekutuan Tanah Melayu	S2	S2	E6	S2				E6			
	BAB 9: PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN TANAH MELAYU											
	9.1 Usaha Rundingan Kemerdekaan	E6							S2	E6		
	9.2 Peranan Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu							E6				
	9.3 Langkah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu		E6									
	9.4 Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu		E6						S2			
	BAB 10: PEMASYHURAN KEMERDEKAAN											
	10.1 Pengertian Kemerdekaan											
10.2 Persediaan Menyambut Pemasyhuran Kemerdekaan Negara										E6		
10.3 Detik Pemasyhuran Kemerdekaan Negara										E6		
10.4 Kesan Kemerdekaan terhadap Negara Kita												

ANALISIS TAJUK PERCUBAAN SPM SEJARAH KERTAS 2 2025 (TINGKATAN 5)

[illegible]

ANALISIS TAJUK PERCUBAAN SPM SEJARAH KERTAS 2 2025 (TINGKATAN 5)

TEMA	Tingkatan 5	JB	PUTRAJAYA	KL	PERAK	PENANG	KEDAH	PERLIS	SBH	SRWK	YIK
TEMA 12	BAB 1: KEDAULATAN NEGARA										
	1.1 Konsep Kedaulatan	E7		S3			S3	S3			
	1.2 Ciri Negara Yang Berdaulat										
	1.3 Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat	E7	S3			S3			S3		S3
	1.4 Langkah Mempertahankan Kedaulatan		S3				S3			S3	
	BAB 2: PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN										
	2.1 Latar Belakang Sejarah Perlembagaan Persekutuan										
	2.2 Sejarah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan										
	2.3 Ciri Utama Perlembagaan Persekutuan										
	2.4 Pindaan Perlembagaan Persekutuan 1963 & 1965									E7	
	BAB 3: RAJA BERPELEMBAGAAN DAN DEMOKRASI BERPARLIMEN										
	3.1 Latar Belakang Pemerintahan Beraja dan Demokrasi Berparlimen										
	3.2 Sejarah dan Kedudukan Institusi Majlis Raja-Raja	E8									
	3.3 Yang Dipertuan Agong dan Raja dalam Perlembagaan Persekutuan	E8	E7	E7	S3				E7		S4
	3.4 Amalan Demokrasi dan Pengasingan Kuasa										
	3.5 Keunikan Amalan Demokrasi Berparlimen di Negara Kita										
	BAB 4: SISTEM PERSEKUTUAN										
	4.1 Latar Belakang Sistem Persekutuan di Negara Kita										
	4.2 Kuasa Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan negeri										
	4.3 Kerjasama Kerajaan Persekutuan & Kerajaan negeri				E7	E7					
	4.4 Faktor yang mengukuhkan Sistem Persekutuan										
TEMA 13	BAB 5: PEMBENTUKAN MALAYSIA										
	5.1 Konsep Gagasan Malaysia										E7
	5.2 Perkembangan Idea dan Usaha Pembentukan Malaysia						E8	E7			
	5.3 Reaksi Tempatan Dan Negara Jiran Terhadap Pembentukan Malaysia										
	5.4 Langkah Pembentukan Malaysia		E8	S4			E8	E7	S4		E7
	5.5 Perjanjian Julai 1963 dan Peristiwa Pengisytiharan Malaysia										
	5.6 Konfrontasi dan Usaha Menangani										
	BAB 6: CABARAN SELEPAS PEMBENTUKAN MALAYSIA										
	6.1 Cabaran Dalaman Malaysia										
	6.2 Pemisahan Singapura	S3									
	6.3 Menangani Ancaman Komunis										
TEMA 14	6.4 Isu Pembangunan Dan Ekonomi										
	6.5 Tragedi Hubungan Antara Kaum	S3								E8	
	BAB 7: MEMBINA KESEJAHTERAAN NEGARA										
	7.1 Perpaduan dan Integrasi Nasional										
	7.2 Dasar Pendidikan Kebangsaan										
	7.3 Bahasa Melayu Sebagai Bahasa Ilmu dan Bahasa Perpaduan										
	7.4 Dasar Kebudayaan Kebangsaan										
	7.5 Sukan Sebagai Alat Perpaduan										
	7.6 Rukun Negara Sebagai Tonggak Kesejahteraan Negara				S4		S4	S4			
	BAB 8: MEMBINA KEMAKMURAN NEGARA										
	8.1 Pembentukan Dasar Ekonomi Baru (DEB)	S4						E8			
	8.2 Pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB)	S4						E8			
	8.3 Pembentukan Dasar Pembangunan Nasional (DPN)			E8	E8	E8			E8		E8
	8.4 Pelaksanaan Dasar Pembangunan Nasional (DPN)			E8	E8	E8			E8		E8
	8.5 Pencapaian Dasar Ekonomi Baru (DEB) Dan Dasar Pembangunan		S4							S4	

TEMA	Tingkatan 5	SMKA	SABK	SBP	MRSM	KLTN	GANU	PHG	SLGOR	N9	MLKA
TEMA 15	BAB 9: DASAR LUAR MALAYSIA										
	9.1 Latar Belakang Dasar Luar										
	9.2 Asas Penggubalan Dasar Luar										
	9.3 Malaysia Dalam Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB)										
	9.4 Malaysia Dalam Komanwel	E8									
	9.5 Cabaran Mengukuhkan Dasar Luar							S4			
	9.6 Malaysia Dalam Persatuan Negara-Negara Asia Tenggara (ASEAN)		E9								E9
	9.7 Malaysia Dalam Pergerakan Negara-Negara Tanpa Pihak (NAM)								E9		
	9.8 Malaysia Dalam Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC)								E9		
	BAB 10: KECERLANGAN MALAYSIA DI PERSADA DUNIA										
	10.1 Malaysia Dalam Isu Global Kontemporari						E9			E9	
	10.2 Peranan Malaysia Dalam Hubungan Ekonomi Antarabangsa	E9				E9					
	10.3 Pelibatan Rakyat Dalam Isu Kemanusiaan dan Keamanan										
	10.4 Usaha Mengekalkan Kelestarian Global										
	10.5 Wawasan Malaysia Menuju Masa Hadapan	E9			E9						

**SEJARAH KERTAS 2
SET 1**

BAHAGIAN A

Jawab **semua** soalan.

1. (a) Jelaskan latar belakang pembentukan kabinet pertama Persekutuan Tanah Melayu.

.....
.....
[2 markah]

- (b) Terangkan peranan kabinet pertama.

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

- (c) Baca pernyataan berikut.

SHAH ALAM- Fungsi dan peranan kabinet perlu ada hala tuju yang jelas terutamanya dalam menyelesaikan kemelut ekonomi, kestabilan politik serta meletakkan kembali negara ke landasan yang betul.

Sumber ubah suai : Sinarharian.com.my 27 November 2022

Huraikan pernyataan tersebut.

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

2. Syarikat Borneo Utara British (SBUB) menyerahkan Sabah kepada kerajaan British pada 26 Jun 1946.

(a) Jelaskan faktor penyerahan tersebut.

.....

.....

.....

[3 markah]

(b) Mengapakah penyerahan tersebut tidak mendapat tentangan daripada penduduk tempatan?

.....

.....

.....

[3 markah]

(c) Baca pernyataan berikut.

“Janganlah ada dalam kalangan kita yang bersikap mementingkan diri sendiri sehingga kedaulatan negara kita terancam.”

Sumber : www.sinarharian.com.my, 12 Ogos 2021

Apakah kepentingan mempertahankan kedaulatan negara kita?

.....

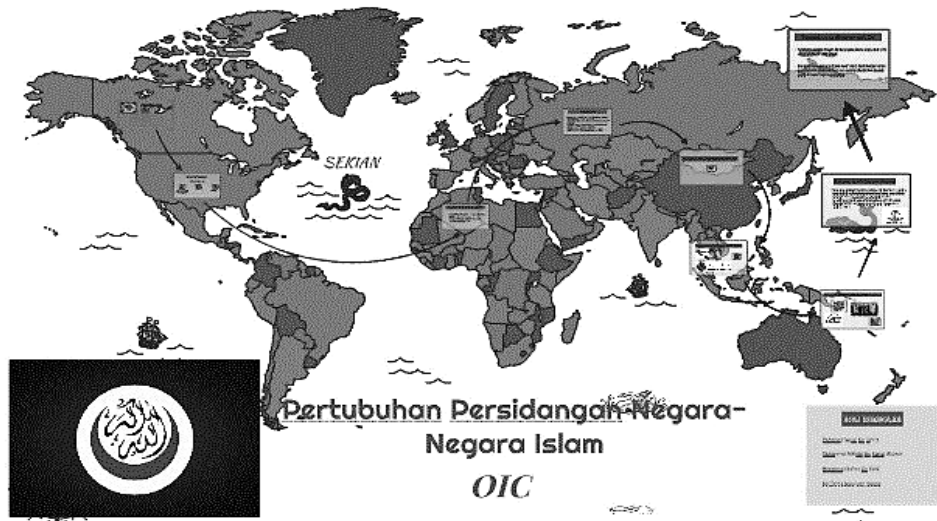
.....

.....

.....

[4 markah]

3. Peta menunjukkan negara anggota Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC).

- (a) Nyatakan **dua** konflik politik yang melanda negara islam.
- (i)
- (ii) [2 markah]
- (b) Berdasarkan konflik pilitik dalam 2(a) bagaimanakah Malaysia berusaha menyelesaikan isu tersebut?
-
-
- [3 markah]
- (c) Bagaimanakah Malaysia dan negara islam membangunkan ekonomi sesama negara anggotanya?
-
- [2 markah]
- (d) Pada 2003 ketika Malaysia menjadi pengerusi OIC, Malaysia terpaksa menangkis tohmahan yang mengaitkan masyarakat Islam dengan keganasan, kemiskinan dan kemunduran. Bagaimanakah tohmahan tersebut dapat diatasi ? Berikan Cadangan anda.
-
-
- [3 markah]

4. Keratan akhbar menunjukkan sebahagian pindaan perlembagaan yang dilakukan oleh Badan Perundangan negara kita.

PINDAAN PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN
Kaedah Pindaan; • Memerlukan majoriti mudah ahli parlimen • Bentuk sumpah dan ikrar • Pelantikan hakim dan persaraan ahli Dewan Negara • Peruntukan tambahan kewarganegaraan • Persempadanan kawasan pilihan raya • Perkara-perkara dalam Senarai Negeri dalam Senarai Perundangan yang melibatkan: ○ Pelaksanaan misi, perjanjian atau konvensyen antara Persekutuan dengan mana-mana negara lain ○ Tujuan mengamalkan undang-undang antara dua buah negeri atau lebih

- (a) Mengapakah pindaan perlembagaan dilakukan ?

- (i)
(ii)

[2 markah]

- (b) Jelaskan pindaan perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu berikut :

- (i) Pindaan Perlembagaan 1963

.....
.....

[2 markah]

- (ii) Pindaan Perlembagaan 1965

.....
.....

[2 markah]

- (c) Perlembagaan penting bagi menjamin kedaulatan negara kita. Jelaskan

.....
.....
.....
.....

[2 markah]

BAHAGIAN B

5. Rakyat menghormati raja kerana daulatnya. Mereka percaya bahawa sesuatu yang tidak baik akan berlaku ke atas mereka kalau mereka tidak patuh kepada daulat. Kejadian yang seperti ini dinamakan tulah.
- (a) Terangkan maksud konsep berikut:
(i) Daulat
(ii) Tulat [4 markah]
- (b) Bagaimanakah rakyat zaman kesultanan Melayu Melaka menunjukkan kesetiaan kepada golongan pemerintah? [4 markah]
- (c) Petikan berikut hubung kait pemerintah dan rakyat. [4 markah]

Rakyat ini seumpama akar yang raja itu umpama pohon, jikalau tiada akar nescaya pohon tiada akan dapat berdiri demikian lagi raja itu dengan segala rakyatnya.

Jelaskan tanggungjawab golongan pemerintah ke atas golongan diperintah. [4 markah]

- (d) Huraikan kesanya jika hubungan antara pemerintah dengan rakyat tergugat. [8 markah]

6. Pada 16 Jun 1948, Tanah Melayu telah memasuki zaman darurat.
Sumber : myjurnal mohe.gov.my

- (a) Mengapakah pihak kerajaan mengisytiharkan darurat? [4 markah]
- (b) Terangkan kesan zaman darurat terhadap politik negara. [4 markah]
- (c) Baca maklumat dalam petikan berikut. [4 markah]

Pengajaran dari darurat secara tidak langsung tidak dapat memupuk kesedaran nasionalisme di kalangan masyarakat. Melalui cerita-cerita lalu digabungkan dengan rasa hormat menghormati dapat membentuk rasa kekitaan dalam diri setiap warganegara sekali gus memupuk perpaduan. Begitulah juga kita di Malaysia juga masih berusaha mengenali diri masing-masing. Kenal mengenali di kalangan Masyarakat pelbagai kaum dan etnik adalah penting kerana kebutaan dan kegagalan masyarakat negara ini mengenali sesama sendiri bermakna mereka juga tidak mengetahui sejarah negara ini dan akan mendatangkan bahaya serta menjadi ancaman kepada proses perpaduan dan perkembangan negara secara menyeluruh dan apa yang lebih menakutkan ialah berulangnya tragedi berdarah 1969.

Masyarakat dan negara pada masa kini dan masa hadapan akan datang mengkaji dan seterusnya cuba menyelesaikan masalah dengan menggunakan pelbagai cara yang lain pula. Ini bermakna sejarah boleh menjadi guru yang paling baik kerana dapat memberi panduan dan pengalaman yang berguna dari melakukan kesalahan yang sama dapat dielakkan daripada berulang semula

Sumber : repo.uum.edu.my.

Huraikan mesej yang terkandung dalam petikan tersebut. [8 markah]